

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Boxbergheide te GENK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	14845
Instelling	Vrije Basisschool Boxbergheide
Directeur	Piet ANTHONISSEN
Adres	Boxbergstraat 1 - 3600 GENK
Telefoon	089-35.13.35
Fax	089-30.57.97
E-mail	info@bsboxbergheide.be
Bestuur van de instelling	Kath.Basisond.Boxbergheide-Genk
Adres	Boxbergstraat 1 - 3600 GENK
Scholengemeenschap	SGKBG De Speling
Adres	Jaarbeurslaan 2 - 3600 GENK
CLB	Vrij CLB Regio Genk
Adres	Zevenbonderstraat 80 - 3600 GENK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	05-11-2013, 06-11-2013, 07-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	19-11-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ludo Coenen
Teamleden	Paul Lemmens
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Deskundigheidsbevordering	17
4.2 Evaluatiepraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool ligt in Boxbergheide, een relatief jonge, maar grootschalige woonwijk in Genk die na de Tweede Wereldoorlog werd gebouwd. Daardoor is de samenstelling van de omvangrijke leerlingenpopulatie verscheiden. De school is dan ook vrij groot, wat een degelijke organisatie vergt. En dat is ook het geval. Zo bleek tijdens de doorlichting van de onderwijsinspectie.

De inspectie voerde naast een controle van wettelijke bepalingen en aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne drie onderzoeken: een naar de erkenningsvoorwaarden, een naar de wijze waarop de school kwaliteit nastreeft en een naar het algemene beleid.

Om na te gaan of de school verdere erkenning verdient, onderzocht de inspectie of de kleuterafdeling voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen voldoende nastreeft, en of de afdeling lager onderwijs voor deze leergebieden bij leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereikt. De ontwikkelingsdoelen en de eindtermen zijn immers de doelen die de overheid vooropstelt en waaraan de school moet werken via een leerplan.

De wijze waarop de leerkrachten het leerplan van een aanbod voorzien, is anders in de kleuterafdeling dan in de lagere afdeling. De kleuteronderwijzeressen werken met thema's, waarvoor ze passende activiteiten zoeken. Dat gebeurt voor de parallelle leeftijdsgebonden groepen in overleg. De leerkrachten vertrouwen daarom op de eigen en op elkaars ervaring en deskundigheid. Dat hoeft geen probleem te zijn als de keuze van activiteiten gebeurt door heel doordacht in te spelen op de doelen van het leerplan. Daar schort het echter. In de praktijk kiezen de leerkrachten wel activiteiten met consequente aandacht voor het leergebied Nederlands, dat doen ze minder voor de andere leergebieden. Voor de meeste activiteiten selecteren ze enkele doelen met een instrument van de onderwijskoepel. Maar die selectie gaat niet uit van een planmatige aanpak op langere termijn. Die is nochtans nodig om een aanbod te voorzien voor het nastreven van alle leerplandoelen. Het gevolg is dat (1) de volledigheid van aan te reiken leerinhouden, maar (2) ook de doorgaande lijn ervan door en over de leeftijdsgroepen heen en (3) het evenwicht tussen de leervakonderdelen – de leerdomeinen – niet verzekerd is. Voorts zijn er ook nauwelijks evaluatiegegevens. Daarom voldoet het leergebied wereldoriëntatie niet. Dit geldt minder voor het leergebied Nederlands. De school volgt met de twee onderwijsniveaus een weloverwogen traject van de stad Genk voor het verbeteren van vooral de mondelinge taalvaardigheid. Een onderwijsondersteunende instelling stuurt dit proces aan en een leerkracht volgt de werking als taalcoach op. Dat zorgt ervoor dat het taaldidactisch handelen van de kleuteronderwijzeressen verbeterde en dat het activiteitenaanbod voor Nederlands verruimde en verdiepte met voldoende aandacht voor de leerdomeinen. Ten slotte brengt de de school ook de vorderingen van de taalontwikkeling bij kleuters in beeld, hetgeen eventueel leidt tot aanpassingen. Het leergebied voldoet dan ook de maatschappelijke verwachtingen.

Om in de lagere afdeling de leerplannen te realiseren, vertrouwen de leerkrachten op onderwijsleerpakketten voor Nederlands en in grote mate voor wereldoriëntatie. In de praktijk blijken de groepsleraren voor Nederlands sterk in te zetten op technisch lezen en spelling, zonder de andere domeinen tekort te doen. Aanvullende leerkrachten begeleiden sommige leerlingen in groepjes buiten de klas. Door het stadsproject voor een taalbeleid gaat geleidelijk meer gerichte aandacht naar het stimuleren van de mondelinge taalvaardigheid. Het gebruik van verschillende groepeerings- en werkvormen draagt daartoe bij omdat het zowel het initiatief van de leerlingen als het functionele spreken tussen leerlingen bevordert. Ook de werking voor wereldoriëntatie is degelijk en voldoet. Het belang dat de school hecht aan actualiteit is alvast een pluspunt. Toch kan het wereldoriënterend onderwijs aan kwaliteit winnen door afspraken te maken over het aanvullende of vervangende aanbod dat leerkrachten aanreiken. Meer afspraken zijn ook nodig om de volledigheid en de doorgaande lijn te bewerken voor wat thuishoort in het klasbeeld wat betreft kaarten, tijdbanden en andere tijd- en ruimtekaders, als wat kinderen doorheen de kleuter- en de lagere afdeling verkennen in de nabije en verdere omgeving.

Het tweede onderzoek gaat na hoe de schoolwerking de leerkrachten ondersteunt in hun taak en zo dus kwaliteitsvol onderwijs nastreeft. De onderwijsinspectie bekeek hoe de school de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten en de evaluatiepraktijk van de kinderen aanpakt. Het is sterk dat het team dit laatste aspect zelf inschat als een werkpunt. De leerkrachten kwamen daartoe vanuit het maken van de rapporten. Uit het inspectieonderzoek blijkt dat er verschillende benaderingen leven en dat het team voor beide onderwijsniveaus best eerst werk maakt van een gedragen visie over evaluatie,

aansluitend bij wat de leerplannen daarover stellen. De ambitie om de evaluatie bij te sturen, is een voorbeeld van de vernieuwingsbereidheid die het team tekent. Het verleden wijst overigens uit dat de school vernieuwingen zoals deze rond evaluatie, doorgaans efficiënt benadert. Om van een vernieuwing een routine te maken, gaat ze een traject dat doorlopend inspeelt op de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten. De school zet dan in op visievorming, scholing, ondersteuning in materiaal, structuren en mankracht, begeleiding en opvolging. Om dit proces of delen daarvan tot een goed einde te brengen doet de school niet alleen een beroep op gespecialiseerde instellingen, maar ze weet ook de expertise van eigen leerkrachten daar gepast voor in te zetten. Het vele overleg dat de school voorziet, is overigens fundamenteel voor de professionalisering van leerkrachten die niet nalaten te onderstrepen veel te leren van elkaar.

De verschillende, elkaar aanvullende overlegstructuren blijken ook de hoeksteen te zijn van het algemene beleid. Dat gaat immers uit van een gedeeld leiderschap met veel inbreng van de leerkrachten. De groeiende aandacht voor een afdoend kwaliteitszorgbeleid, de inspanningen voor het aanzwengelen van de kind- en schoolbetrokkenheid van ouders, en de jarenlange investeringen zodat de schoolgebouwen bijna volledig gemoderniseerd zijn, vallen positief op.

De inspectie besluit deze doorlichting dan ook met een gunstig advies voor het leergebied Nederlands in beide afdelingen. Voor wereldoriëntatie is het advies ook gunstig voor de afdeling lager onderwijs en gunstig beperkt in tijd voor de kleuterafdeling. Bovendien moet de school tegemoetkomen aan enkele voorwaarden wat betreft bewoonbaarheid en hygiëne.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Het aanbod van leerinhouden bestrijkt de verschillende leerdomeinen in een voldoende evenwicht, met een stevig accent op de mondelinge taalvaardigheidsontwikkeling. Observaties en resultaten van screenings en gestandaardiseerde tests staven dit.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate na. Het intentioneel en planmatig aanwenden van deze doelen is geen uitgangspunt. De volledigheid van het aanbod, het evenwicht tussen de leerdomeinen en de continue en graduele opbouw van leerinhouden zijn niet gewaarborgd. Er zijn weinig sporen van vorderingen die kleuters maken inzake wereldoriënterende competenties.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Uitgezonderd voor de jongste kleutergroepen waar gestructureerd bronnenmateriaal het aanbod van leerinhouden doorgaans sterk aanstuurt, is vooral ervaringsuitwisseling tussen kleuteronderwijzeressen het richtsnoer voor het onderwijsaanbod. Daarvoor zijn activiteiten het uitgangspunt.

De kleuteronderwijzeressen selecteren met een koepelgebonden, digitaal pakket om voor elke activiteit enkele passende ontwikkelingsaspecten, deelaspecten of leeftijdsafhankelijke ontwikkelingsstappen te selecteren. Daarbij laten zij zich leiden door wat ze voornamelijk vanuit hun ervaring en deskundigheid beogen. Toch mangelt het bij deze keuze wel aan de nodige doordachtheid en zijn het niet altijd de wezenlijkste ontwikkelingsaspecten die ze verkiezen. Die sporen immers niet altijd met het potentieel van de activiteit, waardoor ze dan de nodige diepgang missen.

Het leerplan is nog geen instrument om het onderwijsaanbod te plannen of bij te sturen, hoewel leerkrachten aangeven dat ze zich recent bewust werden van het belang daarvan. Verwijzen naar of zich expliciet baseren op leerplandoelen gebeurt immers nauwelijks of blijft beperkt tot enkele leerkrachten. Terwijl de leerkrachten in principe vanuit het gekozen thema taalactiviteiten zoeken, leiden observaties of de analyse van toetsresultaten voor Nederlands ook tot doelgerichte activiteiten.

De planning van het onderwijsaanbod gebeurt in thema's en is gelijklopend in de groepen van dezelfde leeftijd. Dit is dan ook voorwerp van overleg. Voor het stofferen van een thema vertrekken de leerkrachten vanuit een brainstorm met verhalen en taalactiviteiten als enkele van de vaste rubrieken. Dit leidt tot structurele aandacht voor het leergebied Nederlands. Vooral de themakeuze bepaalt de invalshoeken voor het leergebied wereldoriëntatie. De brainstorm

mondt uit in een functionele weekplanning met – leerkrachtafhankelijk – vooral kernactiviteiten. In de agenda vermelden de leerkrachten de opeenvolgende activiteiten, meestal met enkele, maar voldoende ontwikkelingsaspecten. Dit gebeurt veeleer vanuit verantwoordingsperspectief, waardoor de dagplanning veeleer een document is dan een instrument. Dat gebrek aan functionaliteit manifesteert zich ook in de ‘fiches’ met een oplistings van te beogen ontwikkelingsaspecten voor terugkeeractiviteiten en hoeken, zonder een opbouw binnen of doorheen de leeftijdsgroepen.

Dit schooljaar turven groepsleerkrachten van de vijfjarige kleuters geselecteerde ontwikkelingsaspecten om op termijn mogelijke lacunes weg te werken. Toch zijn zowel de volledigheid van het aanbod als het evenwicht daarin tussen leergebieden en hun domeinen, te weinig verzekerd voor wereldoriëntatie.

Er gelden geen of nauwelijks afspraken om over de leeftijdsgroepen heen de nodige continuïteit en de gradatie van leerinhouden te waarborgen. De leerkrachten vertrouwen daarvoor alleen op hun ervaring en deskundigheid, hetgeen breuklijnen en lacunes niet uitsluit. Er is wel een doorgaande lijn voor de kalenders en het gebruik van pictogrammen. Afspraken over het exploreren van de omgeving en een doorgaande lijn daarin, zijn er niet.

Door leerinhouden te verpakken in (week)thema’s bevorderen de leerkrachten de horizontale samenhang tussen de leergebieden en de domeinen. Deze thema’s sluiten sterk aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Dit komt de herkenbaarheid en betrokkenheid ten goede. De thema’s sporen immers dikwijls met de jaarkring of spelen ook wel in op actuele interesses van kleuters. Hoewel ze leerinhouden over het algemeen geïntegreerd aanbieden, plannen de leerkrachten geregeld domeinspecifieke activiteiten voor Nederlands. Er zijn nauwelijks of geen afspraken om overlap of lacunes te vermijden voor thema’s die in elke leeftijdsgroep terugkomen. Het ontbreekt ook aan afspraken over het geïntegreerde en gegradeerde woordenschat binnen de thematische werking.

De leerkrachten hanteren een gestructureerde en begeleidende onderwijsstijl om de kleuters te gidsen doorheen de diverse aspecten van ontluikende taalvaardigheid en kennis van de wereld. Leeruitstappen en waarnemingsmomenten, klassikale en groepsactiviteiten, maar ook het aanbod en materiaal in de hoeken bieden de kleuters voldoende kansen tot exploreren en experimenteren, tot actief leren en zelfstandig spelen met de bedoeling om kleuters zo veel mogelijk tot handelen, denken en verwoorden te brengen. Het team van de kleuterafdeling investeert al verscheidene jaren in het invoeren en gebruiken van verscheidene methodieken en concepten om de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid van kleuters meer kansen te geven. Er gelden duidelijke afspraken over. De verscheidenheid in werkvormen verhoogt de betrokkenheid van de kleuters. Het leerdomein spreken is een prioriteit.

Onderwijsorganisatie Sinds de aanpassing van de lestijdschalen kiest de school omwille van het beperkte aantal lokalen in de kleuterafdeling voor ‘plusjuffen’. Daardoor krijgt elke groep wekelijks een aantal lestijden een bijkomende leerkracht. Zij begeleidt tegelijk met de groepsleerkracht klasintern parallelle of andere leerlingengebonden activiteiten. Daarover is er regelmatig structureel overleg. Het team evalueert deze goed doordachte, zinvolle en functionele werking als heel positief.

Materieel beheer De leerkrachten beschikken over heel wat leergebiedgebonden en
Uitrustings themagebonden ontwikkelings- en spelmateriaal en gebruiken dit oordeelkundig.
Ontwikkelingsmaterialen Alleen voor de jongste kleutergroepen gebruiken de leerkrachten gestructureerd
Leermiddelen hedendaags bronnenmateriaal.

De lokalen zijn ruim, ogen fris en hebben structuur. Samen met de inbreng van de leerkracht creëert dit voor de kleuters een uitnodigende en uitdagende leeromgeving.

De leerkrachten richten in hun groepslokaal vaste en wisselende hoeken in waarvan het aanbod inspeelt op domeinspecifieke invalshoeken voor Nederlands. Het thematisch verrijken van de hoeken en van het klasbeeld verloopt divers.

Evaluatie De evaluatie is doorgaans niet afgestemd op vooropgestelde doelen.
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief Voor Nederlands registreren de kleuteronderwijzeressen wel toevallige en ook
Kindvolgsysteem gerichte observaties van de kleuters. Vanuit het kindvolgsysteem brengt een
Gericht op bijsturing screening van de verschillende competentievelden de taalontwikkeling enigszins in kaart. Daar draagt ook een gestandaardiseerde toets toe bij. De analyse en de interpretatie daarvan geven voor Nederlands aanleiding tot differentiatie op kleuter- of groepsniveau.

Er is geen betekenisvolle aandacht voor de vorderingen in wereldoriënterende competenties.

Professionalisering Om het taaldidactisch handelen van de leerkrachten te verbeteren, participeert
Deskundigheidsbevordering de school aan het taalbeleidsproject van de stad Genk, daarin ondersteund door de scholengemeenschap en een taalonderwijsondersteunende instelling. Intern fungeert een taalcoach, die de invoering aanstuurt en opvolgt. Structureel overleg met alle leerkrachten is daarvoor een instrument. Leerkrachten kunnen ook uitleggen waarin hun onderwijskundige aanpak verbeterde.

Begeleiding De school heeft een aanpak om een breed beeld van de beginsituatie en de
Leerbegeleiding ontwikkeling van de kleuters te bekomen. De observaties door de
Beeldvorming groepsleerkracht zijn daarvoor het belangrijkste. Structureel voorziene
Zorg overlegmomenten laten toe dat de leerkrachten en de zorgcoördinator de ontwikkeling van kleuters bespreekt. Dit leidt tot besluiten en afspraken om kleuters verder te begeleiden via differentiatie en remediëring.

Overgangsgesprekken onderbouwen de beeldvorming van kleuters bij hun volgende groepsleerkracht.

De meeste observaties richten zich op de totale persoonlijkheidsontwikkeling of specifieke technische vaardigheden. Observeren vanuit een ontwikkeling voor belangrijke leerplangerelateerde doelen is nog geen praktijk.

Procedures, instrumenten en overleg dragen de zorgwerking. Binnen het zorgcontinuüm is de groepsleerkracht de eerstverantwoordelijke. Daartoe zetten methodieken, instrumenten en ontwikkelingsmateriaal in op de pedagogische en didactische rol van de leerkracht in de brede basiszorg.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate bij zo veel mogelijk leerlingen. De onderwijspraktijk waarborgt een intentioneel, volledig en evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen en verzekert een graduele opbouw. Onderwijsopbrengsten tonen aan dat de meeste leerlingen de doelen bereiken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team voerde enkele jaren geleden vanaf het tweede leerjaar een ander, eenvormig onderwijsleerpakket in om het onderwijsinhoudelijk aanbod voor Nederlands te plannen en uit te voeren. Het team wenste hierdoor meer nadruk te leggen op intentionele en geïntegreerde spreekactiviteiten. Momenteel lijsten de teamleden per thema de leerplandoelen op vanuit de handleidingen en het leerplan zelf, en doen ervaring op met de nieuwe aanpak. In hun planningsdocumenten vermelden de meeste teamleden hoofddoelen en specifieke lesdoelen, en verwijst een aantal teamleden naar eindtermen of leerplandoelen. Ook het eerste leerjaar maakte een doordachte keuze voor een nieuwe leesmethode met de nodige aandacht voor een invulling van de domeinen.

In samenwerking met de stad en de scholengemeenschap werkt de school aan een taalbeleid met ondersteuning van een taalcoach de eerste stappen. Vooral in de eerste graad is een aantal acties opgestart waarbij expliciete aandacht besteed wordt aan verhoogde spreekkansen, gekoppeld aan leerplandoelen. Zowel de taalcoach als de teamleden groeien in de expertise om nieuwe paden te betreden in het bevorderen van de taalvaardigheid.

Door de consequente toepassing van de leerpakketten wil het team een evenwichtig, volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod garanderen. Spreken en luisteren krijgen meer aandacht. Intentionele spreekmomenten moeten leiden tot een verhoogde mondelinge taalvaardigheid en moeten de spreekdurf aanwakken. Voor het spellingsonderwijs trekt de school via een flankerende methode behoorlijk wat onderwijstijd uit, maar deze investering belemmert de invulling van de andere domeinen niet. Creatieve schrijfopdrachten van verscheiden inslag stimuleren het schrijfplezier, waarbij er ook aandacht is voor het lezen of presenteren van de eindproducten. Naast het aanvankelijk leesproces en de ondersteuning van de evolutie in het technisch leesproces, is er ruime aandacht voor begrijpend lezen en leesplezier. Een leesproject, de samenwerking met de stedelijke bibliotheek, de aanwezigheid van boeken in de klassen en het voorlezen zijn hiervan krachtige voorbeelden. Voor differentiatie vallen de leerkrachten terug op het onderwijsleerpakket, waarbij leerkrachten leerlingen volgens hun leesniveau op een flexibele wijze met de teksten in contact brengen. Taalbeschouwing en taalsystematiek komen via het onderwijsleerpakket aan bod.

Bij meerdere activiteiten hanteren de teamleden interactieve en groepeeringswerkvormen. Naast instructie staan het samen leren en verwerken van de leerinhouden hierbij centraal. Sommige teamleden organiseren ook hoekenwerk, waarin communicatie en talige opdrachten kansen krijgen tot verdiepte ontwikkeling. Waar mogelijk streven de teamleden naar horizontale samenhang tussen de domeinen, maar ook met andere leergebieden. Deze initiatieven bevorderen het actief leren en de brede harmonische vorming.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De teamleden beschikken over het noodzakelijke lesmateriaal om de leerplandoelen te realiseren. Leer- en werkboeken worden aangevuld met een assortiment van leesboeken, die tijdens vrije momenten of meer gericht ter bevordering van het leesonderwijs gebruikt worden.

Een aantal didactische wandplaten ondersteunt het leerproces. Deze zijn in hoofdzaak gerelateerd aan het spellingonderwijs. Teamleden kunnen verwoorden hoe ze deze functioneel aanwenden.

Alle klassen beschikken over digitale borden. Teamleden geven aan hierin een meerwaarde te ervaren om leerlingen bij het leerproces te ondersteunen. Tevens biedt het mogelijkheden tot het organiseren van diverse verwerkingsvormen via de bordboeken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Methodegebonden toetsen voor de verschillende domeinen laten de leerkrachten toe na te gaan of leerlingen de leerinhouden beheersen. In tegenstelling met de resultaten over spelling, lezen en taalbeschouwing, verloopt de evaluatie van de mondelinge taalvaardigheid weinig doelgericht. Het ontbreekt hierbij nog aan een visie en duidelijke criteria om dit domein objectief in beeld te brengen. Vooralsnog is de perceptie van de individuele leerkracht richtinggevend. Dit weerspiegelt zich ook in de rapportering, waarbij sporadisch over het spreekonderwijs gecommuniceerd wordt. Dit weegt op een evenwichtige en representatieve beeldvorming van de talige competenties. De school wil genormeerde toetsen voor spreken invoeren voor bepaalde leerjaren.

Groepsleraren wenden de toetsresultaten zelden aan voor het maken van een foutenanalyse of als instrument voor gerichte bijsturing van de praktijk of het remediëren van leerlingen. In hoofdzaak staat de evaluatiepraktijk in functie van de rapportering. Teamleden besteden wel behoorlijke aandacht aan de correctie of verbetering van het leerlingenwerk en geven hierbij ook positieve feedback. In een aantal groepen is zelfcorrectie of klassikale verbetering een werkvorm.

Naast de methodegebonden output hanteert de school binnen het leerlingvolgsysteem ook gestandaardiseerde testen voor spelling en leestechiek. Deze bestrijken de eerder technisch gerichte aspecten van het onderwijsleerproces. Ze zijn een aanvulling of ondersteuning van de beeldvorming via het klaswerk en de eigen evaluatie. Deze gegevens zijn mede de basis bij de individuele leerlingbespreking. In het eerste leerjaar wordt een taalvaardigheidstoets afgenomen.

De school participeert aan een koepelgebonden eindproef. Een grondige analyse van deze gegevens met het oog op bijsturingen of borgen van het goede kende recent een eerste aanzet.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Gevarieerde didactische werkvormen, wisselende groepeeringsvormen, maar vooral een veilig en gestructureerd klasklimaat en de ervaring van de teamleden ondersteunen het didactisch proces. Klasleerkrachten zijn de eerstverantwoordelijken voor de 'krachtige leeromgeving' en de zorgverstrekking aan het individuele kind. Via motiverende opdrachten, activiteiten die aansluiten bij de leefwereld van het kind, bieden ze mogelijkheden in een breed gedragen eerstelijnszorg. Behalve momentane ondersteuning is concrete en gerichte, klasinterne differentiatie een nog weinig toegepaste praktijk.

In functie van de leerbegeleiding zijn het klaswerk en de resultaten van een aantal tests aspecten die het multidisciplinair overleg voeden. Structureel overleg bevordert de beeldvorming waarop vooral de klasextern georganiseerde differentiatie zich ent. Die is krachtig en gestructureerd uitgebouwd. De school werkte voor een beperkt aantal kinderen compenserende of stimulerende maatregelen uit of voorziet uitzonderlijk in curriculumdifferentiatie.

Vanuit deze gegevens organiseert de school leesbevorderende maatregelen, die hoofdzakelijk het verhogen van leestechische aspecten beogen. Vanuit de zorgondersteuning zijn er mogelijkheden om structureel op het leesproces en het spellingonderwijs in te zetten. Vraaggestuurd kan er op andere talige zorgvragen in gegaan worden.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt bij zo veel mogelijk leerlingen de eindtermen voor wereldoriëntatie. Het leerlingenwerk, de aangeboden thema's en de planningsdocumenten van de teamleden wijzen op een doelgerichte aanpak. De domeinen komen vrij evenwichtig en geïntegreerd aan bod. In haar output heeft de school aandacht voor vaardigheden en inzichten naast de kennisverwerving.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Als leidraad voor wereldoriëntatie nam de school de laatste jaren een onderwijsleerpakket gefaseerd in gebruik. Het team vergeleek dit aanbod met de leerplandoelen. In de meeste klassen stuurt dit pakket het aanbod. Zo streven de teamleden naar een evenwichtig, samenhangend en gradueel aanbod. In sommige leerjaren hanteren de leraren ook deels vervangende of aanvullende thema's of onderwerpen. Het is niet altijd duidelijk welke criteria dan gelden, zowel met het oog op de continuïteit en gradatie van leerinhouden, als voor de opportunitetsafweging in functie van leerinhouden voor wereldoriëntatie. Daardoor zijn hiaten of overlap niet uitgesloten.

In hun planningsdocumenten verwijzen teamleden naar lesdoelen en leerkrachtafhankelijk ook naar leerplandoelen of eindtermen. Het ontbreekt aan schoolafspraken hieromtrent. De meeste teamleden hanteren een jaarplanning, waarbij de thema's of de onderwerpen over de jaarwerking heen verdeeld zijn.

De wereldoriënterende thema's sluiten aan bij het kerndoel om de leef- en omgevingswereld van de kinderen geleidelijk uit te breiden en hierdoor van de omringende wereld kennis te nemen en inzichten te verwerven. Waar mogelijk proberen teamleden de directe of verdere omgeving te integreren in hun activiteiten. Hoewel informeel grotendeels gekend, gelden er geen afspraken over welke groepen welke leeruitstappen maken. Hierdoor valt het niet uit te sluiten dat leerlingen tijdens hun volledige loopbaan in deze school wezenlijke relictten of fenomenen in de wijk of in de stad niet leerden kennen of beleven. Meerdere teamleden brengen de realiteit wel tot op de klasvloer, wat het waarnemen en exploreren kansen biedt, hoewel het lopende thema niet altijd weerspiegeld is in het klasbeeld.

In alle groepen is er gestructureerde aandacht voor actualiteit, ondersteund door beeldmateriaal en krantenartikels. Een strikte organisatie zorgt in een aantal klassen voor een uitwerking, waarbij ook leergebiedoverschrijdende competenties aangesproken worden. De veronderstelling dat door deze aanpak in een aantal leerjaren het domein mens en maatschappij van een volledig aanbod voorzien wordt, kan echter door de teamleden niet hard gemaakt worden. Actualiteit doelbewust aanwenden om leerinhouden te duiden of toe te passen, is nog geen praktijk. De actualiteit duiden in relatie met de tijd-, ruimte- en andere domeinspecifieke kaders gebeurt nauwelijks.

Een beperkt aantal educaties en occasionele projecten getuigen van een werkelijkheidsbenaderende en sociale dimensie binnen het leergebied. De aangeboden meerdaagse extramurosactiviteit biedt kansen om leergebiedoverschrijdend te werken en speelt sterk in op sociale vaardigheden en relatiewijzen. De nagestreefde doelen komen minder uitdrukkelijk naar voor in het bepalen van een totaalaanbod over het jaar heen, waardoor deze activiteit lijkt los te staan van de overige praktijk. Voor mobiliteitseducatie is er structurele aandacht via een aanvullend onderwijsleerpakket.

Het bewerken van de samenhang tussen wereldoriëntatie van andere leergebieden is leerkracht- en ook methodeafhankelijk. Een beperkt aantal thema's sluit aan bij Nederlands of worden muzische verwerkt. In een aantal groepslokalen is het lopende thema duidelijk in het klasbeeld aanwezig. Vooral in de hogere leerjaren krijgen leerlingen kansen om een aantal opdrachten via ICT te verwerken en te presenteren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende aangepaste leermiddelen om wereldoriënterend onderwijs mogelijk te maken. In de meeste klassen is ondersteuning via beelden en het digibord mogelijk.

In de groepslokalen ontbreken essentiële tijd- en ruimtekaders. Leerkrachten gebruiken ze ook niet altijd om leerinhouden of actualiteit te duiden. Het mangelt op schoolniveau aan afspraken over een doorgaande lijn voor deze kaders zoals het leerplan die vooropstelt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De teamleden hanteren methodegebonden en een beperkt aantal zelfontworpen toetsen om de verwerving van kennis, vaardigheden en inzichten na te gaan. Zelfgemaakte toetsen zijn in hoofdzaak kennisgericht.

De evaluatie gebeurt in functie van de rapportering. In vergelijking met andere leergebieden is wereldoriëntatie in de rapportering wat ondergewaardeerd en weinig concreet. Het opvolgen en registreren van vorderingen in het verwerven van wereldoriënterende competenties gebeurt nog niet.

Het vierde leerjaar neemt deel aan de koepelgebonden proef voor wereldoriëntatie. De resultaten waren nog geen aanleiding om op schoolniveau te reflecteren over de eventueel te kennis- of toetsgerichte onderwijsaanpak. Bijsturing van het onderwijsleerproces op basis van de analyse en interpretatie van leerlingresultaten is nog geen gewoonte.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming

De school maakt nog geen werk van de beeldvorming van de wereldoriënterende competenties van de leerlingen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'?

Voldoet niet

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten blijken een aantal tekorten. De school dient de woonbaarheid en de hygiëne van leer- en werkomgeving te verbeteren. De school beschikt immers over onvoldoende toiletten voor de jongens. Voorts vermeldt het keuringsattest van de elektrische laagspanning een aantal tekorten en met het besluit 'voldoet niet'.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	neen
• de bijdrageregeling	neen
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja

Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school kan de deskundigheidsbevordering nog niet verantwoorden vanuit een uitgeklaarde en gedragen visie. In de feiten ziet het beleidsniveau professionalisering alvast breder dan nascholing en begrijpt ze dit als een ruimer proces. Dat gaat uit van bestaande of gecreëerde noden als voorwaarde opdat het team de beoogde vernieuwing draagt.
- De school motiveert de prioritering van de vernieuwingen vanuit het onderwijskundig beleid van de scholengemeenschap, het taalbeleid van het stadsbestuur en eigen werkpunten. Deze werkpunten spruiten vooral voort uit de jaarlijkse bevraging van leerkrachten en recent uit de analyse en interpretatie van onderwijsopbrengsten. De school operationaliseert en expliciteert vooral extern aangestuurde trajecten in doelstellingen en acties. Voor leerkrachten is het verloop van vernieuwingsprocessen niet altijd vertrouwd.
- Ondersteuning** Een belangrijke, ondersteunende factor voor de deskundigheidsbevordering is de professionele openheid die het leerkrachtenteam kenmerkt. Anderzijds is de schoolorganisatie ook afgestemd op de ondersteuning van de expertiseontwikkeling van het team en eventueel ook teamleden. Vooral de extern aangestuurde of opgevolgde vernieuwingsprocessen verlopen gefaseerd en omvatten naast bewustmaking en scholing, ook afspraken en ondersteuning in middelen, materiaal en mankracht. Dit is nodig omdat aspecten zoals begeleiding en feedback, opvolging en bijsturing fundamentele pijlers zijn in het professionaliseringsbeleid van de school. Dat blijkt ook want om dit mogelijk te maken is er niet alleen een gedegen overlegstructuur, de school creëert tevens coördinatie- en coachingfuncties. Ze zijn daarenboven een voorbeeld van hoe de school eigen deskundigheid gebruikt. Om van een vernieuwing een routine te maken doet de school voorts een beroep op de externe expertise van de pedagogische begeleidingsdienst, een taalonderwijsondersteunende instelling en de scholengemeenschap, die de school adequaat inzet.
- Het jaarlijkse nascholingsplan is een document dat de vastgelegde nascholingen oplijst, het is nog geen functioneel en zinvol instrument dat het professionaliseringsbeleid kadert en expliciteert op korte en langere termijn.
- Doeltreffendheid** Of de deskundigheidsbevordering doeltreffend is, blijkt een voortdurende zorg van het beleid te zijn. Deze opvolging gebeurt op schoolniveau doorgaans vrij impliciet, maar ze is op leerkrachtniveau geformaliseerd via structureel overleg met zowel de parallelleerkrachten, als de zorgcoördinator of de taalcoach. Deze laatste zijn zodoende voortdurend op de hoogte van de mate waarin vernieuwingen routine worden. Ze sturen desgevallend bij om de effectiviteit te verbeteren. Leerkrachten leggen overigens uit dat ze door dit overleg veel leren van elkaar. Zo onderstrepen ze dat de samenwerking met de 'plusjuffen' verrijkend is voor hun praktijk.
- Opvallend is dat de school externe beoordelingen niet schuwt en ze gebruikt om te investeren in de eigen onderwijskwaliteit. De collegiale visitatie die leerkrachten van andere scholen van de scholengemeenschap uitvoerden, is daar een voorbeeld van.

Ontwikkeling De school maakt inzake vernieuwingen en de daarmee samenhangende deskundigheidsbevordering bewuste keuzes. Ze opteert consequent voor een beperkt aantal prioriteiten, waarvoor binnen het team een sterk draagvlak moet zijn opdat vernieuwingen voldoende kans op slagen hebben. De laatste jaren is de investering in het taaldidactisch handelen van de kleuteronderwijzeressen een constante, een proces dat nu en de komende jaren ook in het lager onderwijs vorm moet krijgen. Het structurele overleg en de taalcoach zijn daarvoor wezenlijk.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam verantwoordt de evaluatiepraktijk nog niet vanuit een uitgeklaarde, coherente visie. In de praktijk blijkt de evaluatie in de kleuterafdeling in hoofdzaak via observaties veeleer ontwikkelingsgericht te verlopen. De leerkrachten lager onderwijs focussen vooral op beoordelen, op rapportering van meetbare leerinhouden. De evaluatie verloopt er bij uitstek productgericht, hoewel er ook aandacht voor 'attitudes' is. Of de evaluatiepraktijk spoort met de visie van de leerplannen, is op schoolniveau nog geen uitgangspunt. Op beleidsniveau leeft een meer leerlinggerichte visie die een brede evaluatie voorstaat en die gericht is op beoordelen en begeleiden. Vanuit de rapportering ervaart het team lager onderwijs dat de evaluatiepraktijk moet worden bijgespijkerd. Het is dan ook een prioritair werkpunt. Er is nog geen actieplan om in stappen tot een gezamenlijk gedragen visie te komen die inspeelt op het leerplan en de leerplanvisie ter zake, en die een vertaling krijgt in operationele, haalbare doelen, gekoppeld aan concrete acties.

Ondersteuning Vormen van beginnende digitale registratie en rapportering ondersteunen de evaluatiepraktijk. Er gelden vooral organisatorische afspraken. Daarnaast beschikken de leerkrachten over heel wat evaluatie-instrumenten. In de kleuterafdeling is een pakket voor het screenen van het welbevinden, de betrokkenheid en tal van competenties de hoeksteen van de evaluatie, samen met enkele gestandaardiseerde taaltoetsen. In de lagere afdeling gaat de evaluatiepraktijk uit van methodegebonden toetsen. Voor de leergebieden zonder onderwijsleerpakket kwantificeren de leerkrachten prestaties op basis van perceptie en deskundigheid. De evaluatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen is minimaal. Ze verloopt fragmentarisch via inschaling in functie van de rapportering. Voor niet meetbare onderwijsaspecten is de beoordeling niet geobjectiveerd omdat eenduidige evaluatiecriteria ontbreken. Voor sommige technisch-cognitieve leerdomeinen of aspecten daarvan hanteren de leerkrachten gestandaardiseerde toetsen. De groepsleraar en de zorgcoördinator bespreken deze resultaten om desgevallend een aangepaste begeleiding van de leerlingen op te zetten, een procedure die ook geldt in de kleuterafdeling. Vormen van gedifferentieerde evaluatie komen wel eens voor. Het is nog niet duidelijk welke middelen, materiaal en mankracht de school inzet om de evaluatiepraktijk dit en de komende jaren bij te sturen in de beide onderwijsniveaus. Een pluspunt is de al eerder aangehaalde professionele openheid die het team tekent.

- Doeltreffendheid** Met het oog op de geplande bijsturing is de effectiviteit van de huidige evaluatiepraktijk voor de verschillende leergebieden nog niet in kaart gebracht via een sterktezwakteanalyse. Occasioneel en veeleer informeel is evaluatie voorwerp van reflectie. In de feiten verloopt ze leerkrachtafhankelijk.
- Ontwikkeling** Leerplanstudie voor muzische vorming was enkele jaren geleden aanleiding tot gesprekken over evaluatie, maar die konden niet leiden tot een gedragen visie en aanpak. De rapporteringspraktijk mondde daarentegen wel uit in afspraken om 'attitudes' te evalueren. De digitale rapportering is nu aanleiding voor het schoolteam om de evaluatiepraktijk grondig bij te sturen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Deze grote school heeft een gedragen, gestructureerd en ervaren leiderschap met behalve de directeur, twee niveaugebonden coördinatoren. Zij staan in voor het richten, aansturen en begeleiden van het pedagogisch-didactisch beleid. Refererend aan de schoolgrootte legt de directeur een sterk accent op een vlotte, effectieve en praktische organisatie. De kernwoorden structuur, eerlijkheid en consequent zijn daarvoor belangrijke principes. Alle echelons ervaren het leiderschap als doeltreffend.
- Visieontwikkeling** Enkele jaren geleden actualiseerde het team het na te streven schoolideaal inzake onderwijs en opvoeding en dit als katholiek geïnspireerde, maar ook enige basisschool in de Genkse wijk Boxbergheide. Het nastreven van deze uitgeklaarde visie op school, leraar en leerling krijgt een vertaling in kortetermijndoelen via jaarlijkse prioriteiten. De schoolvisie is nog geen instrument om de hele schoolwerking globaal te vatten in strategische doelen om op lange termijn de brug te slaan tussen de actuele visie die zich aftekent op de klasvloer, en het vooropgestelde ideaal. Wel expliciteerde het team in functie van specifieke pijlers voor kwaliteitsvol onderwijs een visie op de zorgwerking, het didactisch handelen (de drie cirkels) en het taalbeleid. De instrumentele waarde daarvan blijkt uit de operationalisering via doelstellingen en acties op korte en ook op langere termijn. De school wil zich expliciet als zorgzame school profileren. Andere constanten in het beleid op schoolniveau spruiten voort uit een impliciete visie op goed onderwijs en betreffen onder meer een gestructureerde, ook onderwijsinhoudelijke samenwerking met de scholengemeenschap en andere instellingen, het intensiveren van de kind- en schoolbetrokkenheid van ouders en de permanente, jarenlange zorg van het schoolbestuur om de schoolgebouwen via jaarlijkse bouwprojecten gefaseerd te renoveren tot een eigentijdse infrastructuur.
- Besluitvorming** De besluitvorming verloopt met veel inbreng van het team. Daartoe is vooral de maandelijkse, doorgaans niveaugebonden teamvergadering het forum. De leerkrachten ervaren deze vergaderingen als zinvol. Er functioneren daarnaast nog verschillende, elkaar aanvullende overlegvormen, die zowel op kind- als op schoolniveau beslissen of daartoe bijdragen. Zo werkt de school elk jaar aan enkele werkpunten, het resultaat van teamoverleg. Ondanks de grootschaligheid ervaren de teamleden de interne communicatie als gestroomlijnd en effectief. Een goede sfeer en vele informele contacten geven hieraan een extra dimensie. Leerkrachten geven aan dat ze altijd weten wat ze moeten weten om zo optimaal mogelijk te kunnen werken.
- Kwaliteitszorg** Hoewel de school zelf verantwoordelijk is voor de geboden kwaliteit, heeft ze nog geen alomvattend systematisch en cyclisch kwaliteitszorgbeleid om te weten of ze de goede dingen goed doet. Ze volgt wel fragmentarisch en doorgaans occasioneel, facetten van de werking op. Zo reflecteert het team jaarlijks over de voorbije werking en prioriteert aandachtspunten voor de toekomst. Sterk is dat de school openstaat voor vormen van externe evaluatie, zoals de collegiale visitatie die teamleden van andere scholen vorig schooljaar uitvoerden. Onderwijsopbrengsten op school- of onderwijsniveau beschouwen over een langere termijn, ze analyseren en interpreteren met het oog op het eventueel bijsturen van aanbod of aanpak gebeurt, maar is nog geen gewoonte.

- Talenbeleid** De school participeert aan een stedelijk onderwijsproject rond taalbeleid. Onder begeleiding van een taalonderwijsondersteunende instelling werkte de school een eigen visie op taalbeleid uit, vertaalde die in strategische en operationele doelen met acties op school- en leerkrachtniveau. De voorbije jaren kreeg dit beleid effectief vorm in de kleuterafdeling. Sinds vorig schooljaar gebeurt dit ook in de lagere afdeling waar de implementatie gefaseerd verloopt en nu de eerste twee leerjaren betreft.
- GOK- en zorgbeleid** Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.
- De school heeft een duidelijke visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Ze formuleert hiervoor operationele doelen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. Mogelijks is er ook afstemming met het beleid van de scholengemeenschap. De vooropgestelde doelen en de daaraan gekoppelde acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen.
- De schoolorganisatie faciliteert in toenemende mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
- Het hele team kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in de kleuterafdeling en het bereiken van de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie bij zo veel mogelijk leerlingen in het lager onderwijs.
- Op schoolniveau, de zorgstructuur binnen de leerbegeleiding voor Nederlands.
- De aanzetten om het leerdomein spreken op schoolniveau kwaliteitsvoller en intentioneler te maken.
- De inspanningen in de kleuterafdeling om het taaldidactisch handelen van de leerkrachten te verbeteren.
- De sterk gelijkgerichte werking, ook voor talige activiteiten, binnen de parallelgroepen van de kleuterafdeling, alsook de keuze voor het inzetten van 'plusjuf'.
- De structurele aandacht die de lagere afdeling besteedt aan actualiteit.
- Het aanwenden van groepeerings- en werkvormen in de lagere afdeling waardoor het leerlingeninitiatief en de interactie tussen leerlingen volop kansen krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De sterke aansturing van de deskundigheidsbevordering van de teamleden door zowel de scholengemeenschap en een stedelijk taalbeleidsproject om te investeren in visie, achtergronden, scholing, begeleiding, ondersteuning en ervaringsuitwisseling.
- Het stevige accent dat het gebruik van interne expertise binnen de deskundigheidsbevordering krijgt via zowel de interne coaching als het leren van elkaar.
- De professionele openheid en de vernieuwingsbereidheid van het team die blijkt uit de prioritering van evaluatiepraktijk als werkpunt voor dit schooljaar.

Wat betreft het algemeen beleid

- De efficiënte schoolorganisatie.
- Het gedeelde leiderschap en de participatieve besluitvorming.
- Het belang dat de school hecht aan de kind- en schoolbetrokkenheid van ouders.
- De aanzetten voor het kwaliteitszorgbeleid.
- De permanente inspanningen van het schoolbestuur en de directeur voor een kwaliteitsvolle materiële omkadering en een hedendaags ingericht schoolgebouw.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling in functie van het nastreven van leerplanrealisatie het aanbieden van leerinhouden doordacht plannen zodat de volledigheid van aan te reiken leerinhouden, maar ook de doorgaande lijn ervan door en over de leeftijdsgroepen heen en het evenwicht tussen de leerdomeinen verzekerd zijn.
- In het lager onderwijs afspraken maken over de opportuniteit van aanvullend en vervangend aanbod voor wereldoriëntatie teneinde de volledigheid en de graduele opbouw van leerinhouden te waarborgen.
- In het lager onderwijs afspraken maken over een doorgaande lijn in de kaders die voor de leerdomeinen van wereldoriëntatie functioneel gevisualiseerd moeten worden in het klasbeeld, alsook over het zinvolle gebruik ervan.
- Het inventariseren van fenomenen en relictten in de nabije en verdere omgeving om in functie van vooral het leergebied wereldoriëntatie op schoolniveau afspraken te maken over leeruitstappen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in de kleuterafdeling.
- De bewoonbaarheid van de leer- en werkomgeving.
- De gezondheid van de leer- en werkomgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ludo Coenen de inspecteur-verslaggever	Piet ANTHONISSEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	